

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Vår sak nr: 2016-AR-02016

Deres ref.: 16/1243 EO OKL/bj

Dato: 24.5.2016

HØRING – EVALUERING AV OFFENTLIGHETSLOVEN

NTL stiller seg bak hovedtrekkene i rapporten som viser at offentlighetsloven virker etter sin intensjon. Før departementet eventuelt vurderer å foreta lovendringer bør man vurdere å styrke den interne opplæringen i forvaltningen for å sikre at loven etterleves.

Slik vi leser hele rapporten er det funn som tyder på at både avslag på innsyn, og avslag etter klage på avslått innsyn, i noen grad skyldes manglende kompetanse / usikkerhet hos de som vurderer sakene. Dette gjelder spesielt i saker vedrørende merinnsyn og sammenstillinger av data og i saker som er krevende i forhold til skjønnsutøvelse. Det avdekkes også at de ulike informantene vurderer merinnsyn og sammenstillinger av data ulikt. Med henvisning til Justis- og Politidepartementets «*Rettleiar til offentleglova*» virker dette noe underlig da både merinnsyn (rettlederen pkt. 4.9) og sammenstillinger (rettlederen pkt. 4.4.3) gir gode føringer for behandling av innsynsbegjæringer. Dette kan muligens ses i sammenheng med funnene i rapporten som tyder på at større fagmiljøer med tilgang på egne jurister ser ut til å være noe tryggere i sine skjønnsvurderinger.

Høringsrapporten avdekker også at det er til dels mangelfull journalføring, og derigjennom vanskelig å be om innsyn, når det offentlige benytter e-post, SMS, og sosiale medier. Dette er urovekkende da elektronisk kommunikasjon og lagring benyttes i et stadig større omfang. Til tross for at innføring av ny offentlighetslov, i tråd med lovgivers intensjoner, åpenbart har hatt en positiv innvirkning på muligheten for innsyn avdekkes også forbedringspotensialer.

Disse er slik vi ser det ikke knyttet til lovgivningen, men til praktisering av loven og forutsetningene for at den skal virke etter sin hensikt. Noe av forutsetningen for at offentlighetsloven i størst mulig grad skal virke etter sin hensikt er at offentlige organ journalfører på en tilfredsstillende måte samtidig som bestemmelsene i arkivloven understøtter offentlighetslovens intensjon og at loven etterleves. Vi anser at den nylige endringen i forskrift om offentlige arkiv ikke bidrar til dette.

Utover dette anser vi at det er viktigere å sikre kompetanseheving rundt offentlighetslovens intensjon og virkeområde enn å gjøre endringer i lov- og forskriftsverk. Dette arbeidet bør etter vårt syn gjøres parallelt med at det sikres bedre kvalitet i journalføringen og arkivrutinene i det offentlige.

Kompetansehevingsarbeidet bør legges under Direktoratet for forvaltning og IKT som en naturlig del av deres arbeid. Med de funnene som er gjort i rapporten bør det lages et ulikt løp for kompetanseheving i stat, fylkeskommuner og kommuner med utgangspunkt i tilgang på juridisk kompetanse.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Fredrik Oftebro
2. nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær